

Minoritetsspråk

Sveriges fem nationella minoriteter; judar, romer, sverigefinnar, samer och tornedalingar har från och med 1 januari 2010 stärkta rättigheter och möjligheter tack vare den nya lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Gällivare kommun är förvaltningskommun för samiska, finska och meänkieli.

Minoritetsspråklagen säger följande

§ 4 I språklagen (2009;600) anges att det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken.

Det allmänna ska även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt.

§ 17 När en kommun i ett förvaltningsområde erbjuder plats i förskoleverksamhet, ska kommunen erbjuda barn vars vårdnadshavare begär det plats i förskoleverksamhet där hela eller delar av verksamheten bedrivs på samiska, finska eller meänkieli.

Modersmålsstöd erbjuds alltså barn i förskolan och **modersmålsundervisning är till för elever i grundskolan**. Undervisningen i modersmål är frivillig, men efter anmälan är deltagandet i undervisningen obligatorisk. Modersmålsundervisning är inte en nybörjarundervisning. Eleverna ska ha grundläggande kunskaper i sitt modersmål. För minoritetsspråk gäller dock att undervisning kan ges till eleven även om språket inte talas varje dag.

Modersmålsstödet äger huvudsakligen rum på den förskola som barnet tillhör.

Modersmålsträningen utgår alltid från det enskilda barnets språkkunskaper och intressen men också från barnets ålder, mognad, förkunskaper och kulturella särdrag.

Modersmålsundervisning i grundskolan kan bedrivas i grupper på en skola eller i det geografiska närområdet eller via distansundervisning. Undervisningen äger rum så väl inom som utanför skoldagen.

Varje läsår börjar med att elev och lärare tillsammans planerar innehåll utifrån elevens önskemål och målsättning för sina studier i modersmål.

Modersmålsläraren planerar därefter undervisningen utifrån elevens språkkunskaper och identifierar vilka kunskaper som eleven ska utveckla enligt kunskapskrav i läroplanen.

I planeringen ska det framgå vilket innehåll som ska behandlas, vilka arbetsmetoder och vilket bedömnings sätt som ska användas.

Elevens individuella utvecklingsplan (IUP) ska innehålla dels skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling, dels en planering av hur skolan ska arbeta för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt i riktning mot de kunskapskrav som ställs i läroplanen. Det bör även framgå vad eleven själv kan göra och ansvara för. De skriftliga omdömena ska relatera till elevens kunskapsutveckling och den pedagogiska planering som ligger till grund för undervisningen.

Om det befaras att eleven har svårigheter att uppnå de kunskapskrav som krävs kan eleven få hjälp genom studiehandledning på sitt eget språk. Det är skolan som avgör om elev har behov av studiehandledning på sitt modersmål. Rektor tar det avgörande beslutet.

Föräldrar är mycket viktiga i elevernas språkliga utveckling i modersmål. Genom att prata modersmål hemma och visa intresse för barnets modersmålsstudier, ger man sitt barn en positiv bild av modersmålet och bidrar till bättre resultat i ämnet modersmål.

Anmälan till modersmål hittas under länken: Blanketter